

РОМАНОВА Н. В.
(Херсонський держ. ун-т)

ФОНЕТИЧНІ ТА ЕНЕРГЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ЕМОТИВІВ У ЛЮБОВНІЙ ПОЕЗІЇ БАРОКО: П. ФЛЕМІНГ

The article focuses on the phonetic analysis of energetic structure of emotional units in the German love poetry of baroque by P. Fleming. The inside and outward causes of numerous phonetical structures in interjections have been ascertained.

Key words: *emotional unit, phonetic structure, energetic peculiarity, emotions, love poetry.*

Світ почуттів і емоцій досить складний і багатоликий. Людина не завжди може усвідомити тонкощі його організації і багатогранність вираження. Всім відомо, як важко буває розповісти про свої почуття, виразити переживання у мові. Отож зацікавленість лінгвістів специфікою вербалізації емоцій цілком зрозуміла. Маємо значні здобутки в галузі фонетики (U. Stötzer, P. С. Сакиєва, А. А. Калита та ін.), семантики (В. И. Шаховский, М. В. Гамзюк, Н. І. Бойко та ін.), граматики (В. Тихоша, І. Завалюк та ін.), концептології (Z. Kövecses, А. Wierzbicka, Л. І. Ніколаєнко, Ю. Ю. Шамаєва та ін.), лексикографії (Ю. Д. Апресян, Л. Н. Иорданская та ін.), художнього тексту (О. П. Воробйова, С. В. Гладь, А. В. Белецька та ін.). Проте є потреба осмислити енергетичний феномен емоцій у його “цілосукупності” і конкретних виявах на всіх рівнях художньої системи: від поетичного звукопису до синтаксичних конструкцій.

Емоції і мова – це енергетичні посередники, завдяки яким людина не тільки спілкується з навколишнім світом, пізнає, впливає та змінює останній, а й прилучається до витоків Буття, стає його **співучасником**. Перебуваючи на межі зливання двох світів: матеріального та ідеального, обидва феномени формалізовано забезпечують перетворення різних видів енергій – тонкого плану в грубі (фізичні) енергії і навпаки, грубого плану в тонкі (ідеальні енергії) [Бойко 2008, с. 13; Таранец 1981, с. 5].

Метою статті є виявлення специфіки фонетичних і енергетичних особливостей структури одного з авторських різновидів емотивів – афективів – у любовній поезії бароко. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**: 1) визначити види емотивів у віршованих німецькомовних текстах в епоху бароко; 2) встановити фонетичні сполуки вигуків та модальних часток / слів; 3) розкрити специфіку енергетичної структури афективів крізь призму енергетичної теорії мовлення [Таранец 1981, с. 41-50].

Об’єктом дослідження є афективи німецькомовної любовної поезії бароко – П. Флемінга, **предметом** вивчення – фонетична й енергетична структури емотивів.

Під **емотивами** в проведеному дослідженні, слідом за В. І. Шаховським, розуміємо мовні одиниці, які містять у семантичній структурі емоційну частку у вигляді семантичної ознаки, семи, семного конкретизатора, значення, завдяки чому ця одиниця адекватно вживається всіма носіями мови для вираження емоційного відношення / стану мовця [Шаховский 2008, с. 25]. Виокремлюють два різновиди емотивів: *афективний* і *конотативний*.

До **афективів** належить лексика з емотивним компонентом. Як приклад слугують вигуки виокремлені в змістово-фактуальному матеріалі [Fleming 1642]:

Ach! ach mir! Ach nun, Ach Schwester, ade! o, o du schöne, o grausamer! O aller Künste Kunst, O dass ich doch den Tag erleben müssen, O liebliche Wangen, O du mein Ich, O Platz, O Seele, o meine Zier, o Sonn, o Mon, o Sternen, O du mein Ich, st! O wie würden unsre Heerden ... , O du schöne Salibene! та модальні частки / слова: *denn, doch, ey, ja, möglich, nein, noch, nun, nunmehr, nur, wol*. Лаконічна фонетична й графічна форми цих вигуків відбивають переважно поліфункціональність емоцій, наприклад, у любовних поезіях вигук “o” виражає: а) захват досконалістю творінням [коханої] *Du/O aller Künste Kunst / Himmel wird durch dich zur Erden* (“MEin gestirntes Paradeiß”), б) сильний душевний біль *Ist/ Amor/ diß der Lohn daß ich dich also ehr'. / O grausamer! was Trost? was Hertze soll ich fassen?* (“Er beklaget die Unglückseligkeit seiner Liebe”), в) одночасно дві протилежні емоції – захоплення і смуток *WENN du mich könntest lieben/O du mein Ich/ gleich wie ich dich/ So wär' ich ohn betrüben.* (“WENN du mich könntest lieben”), г) приховану радість *O wie würden unsre Heerden / so geschwinde feister werden!* (“WOLte sie nur/ wie sie solte”), ґ) здивування *O Himmel auff Erden/ magst du mir nicht werden.* (“Auff die Italiänische Weise: O fronte serena”) тощо. Будучи детермінованими висловлюванням і ситуацією, вигуки дають змогу швидко позбавитися “надлишкової” психічної енергії (за терміном Р. Мартіна “вільної радикальної енергії”, тобто неконтрольованої емоенергії, котра тече в неправильному напрямі, тому шкодить організму), стабілізувати емоційний дисбаланс, зменшити емоційні блокування, спричинені придушеними / стриманими / затамованими / нереалізованими емоціями.

Конотативи формуються емотивними семами, котрі перебувають за межами логіко-предметного макрокомпонента семантики слова. Ці семи можуть бути поєднані з певними логіко-предметними ядерними семами або асоціюватися з ними. Залежно від парадигматико-синтагматичних властивостей мовного знака розрізняють інгерентну та адгерентну конотації [Шаховський 1994, с. 21]. У першому випадку периферійна емотивність є мовною (віртуальною). Наприклад, експресивні символічні назви: місце зустрічі закоханих П. Флемінг ототожнює з місцем полювання на зайців “*der Caninchen Hatz*” (“An Ambrosien”), асоціативні слова і словосполучення: висихати (про кров) *außgedorrt* (das Blut), вичерпуватися (про збуджений мозок) *versiegen* (das heisse Marck), лебідь, який вмирає *Tode naher Schwan*, безсмертя *todt-arm*, велика кількість сліз *Thränen Meer* (“An Amorn”), лексеми-символи: любов *Amor* (“An Amorn”), рай *Paradeiß* (“MEin gestirntes Paradeiß”), Благородна Душа *Edler Geist* (“An seine erste Freundinn”), жіноча краса і любов (Венера) *Venus* (“Wie Er wolle geküsstet seyn”), чоловіча краса і світло (Феб) *Föbus*, чоловіча любов (Купідон) *Kupidos* (“WENN du mich könntest lieben”), лексеми з оказіональною характеристикою об’єкта: “гірко-солодкий” *bitter-süße*, “гарний, добрий ... поганий” *gut ... schlecht*, “радість і горе” *Lust und Not*, “горе і радість” *Leid und Lust*, “ненависна любов ... улюблена ненависть” *gehasstes Lieb ... geliebter Haß* (“An Dulkamaren”), апелюючи з образним компонентом: “скарбе” *Schatz* (“An Ambrosien”, “An Anemonen”, “Als ER Sie schlafend funde”), “кохана” *Liebste* (“An Anemonen”), “серце” *Herz* (“An seine erste Freundinn”), “світло” *Licht*, “місяцю” *Mohn*, “сонце” *Sonne*, “раю” *Himmelreich* (“MEin gestirntes Paradeiß”), “любі щічки” *liebliche Wangen*, “світло очей” *Sonne der Wonne*, “насолодо” *Wonne der Sonne*, “душа” *Augen*, “Янголе” *englische Sinnen*, “божество” *himmlisch Beginnen*, “подарунок небес” *Himmel auff Erden*, “красуне” *Schönste der schönen* (“Auff die Italiänische Weise: O fronte serena”), “о моя красуне” *o meine Zier* (“An Anemonen”, “WENN du mich könntest lieben”), “бажана” *süßer Gast* (“Er bildet ihm ein...”), “дівчина” (кохана, наречена;

служка) *das liebe Mensch* (“WAs säumst du dich ...”), лексеми з двоплановим образом, які, з одного боку, максимально стисло описують явище, для якого не існує назви, що надає висловлюванню експресивності, відтворює його емоційне забарвлення, забезпечує цілісність номінації, з іншого, – демонструє прагнення мовця до енергетичної оптимальності процесу кодування, економії мовних засобів, оригінальності вираження думки, з метою привернути увагу адресата / читача чи вплинути відповідно: “сам на сам” (декілька своїх “Я”) *selb-selbst* (“An Anemonen”), “життєве коло” (форма темпорального виміру людського буття; цикл) *Erden-Kreis* (“MEin gestirntes Paradeiß”), “водяна маса” (величезний об’єм (море) води) *Wasser-Scharen*, “весняні спогади” (відтворення в пам’яті подій, які відбулися весною; особистісний досвід корелює із соціальним, віковим статусом, картиною світу, моральними імперативами тощо) *Lentzen-Bilder*, “літня пристрасть” (сильне, нестримне у своєму вияві почуття найтеплішої пори року – літа) *Sommer-Lust*, “зимова краса” (замилування зовнішньою, привабливою властивістю зими – найхолоднішої пори року, загальнокультурні ознаки останньої зводяться до поняття естетичної характеристики ідеалу і репрезентують у цілому його позитивну кваліфікацію) *Winter-Zier* (“WAs säumst du dich...”), “дитяча гра” (заняття дітей підпорядковане сукупності правил, прийомів; у поезії мова йде про дидактику і “технологію” поцілунків) *Kinder-spiel* (“Wie Er wolle geküsst seyn”), “очі” (те, що дає світло, дозволяє бачити і запам’ятати побачене) *Augen-liecht* (“Er bildet ihm ein...”), лексеми як індикатори деяких фундаментальних емоцій, зокрема: горе *der Pein, Kummer, Schmerzen, Quahl, Noth, diß sehnen, betrüben*; гнів *Haß, Grausamkeit*; страх *Angst*; радість *Lust, frohseyn*; лексеми, що виражають емоційний стан: а) горе *betrübt, trauren, plaget, quähle, weint, weh’, traurigen, entfreyt, erlitten, schmerzt, leide [wegen ihr], pflage, schlummer’*; б) радість *hertzlich, mich freue; lieben*; в) гнів *hassen*; лексеми з семантикою множини, які вживаються для вираження узагальненості, коли сукупність передається не просто як сума окремих об’єктів, а як самостійне цілісне утворення, як єдине й водночас єдинороздільне ціле: “вогнь пристрастей” *die Flammen*, “дихання” *Lüffte*.

Адгерентну конотацію В. І. Шаховський вбачає в нашаруванні емотивності на семантику нейтрального слова в рамках емоційної ситуації [Шаховський 1994, с. 23-24]. У цьому контексті емотивна сема є комбінацією семантичної ознаки “емотивність”, яка співвідноситься з емоцією, і одного з величезної кількості семних конкретизаторів, які апелюють до певної емоції чи її відтінків. Приміром, нейтральна полісемічна лексема *Scheibe* “1) диск, пластинка; 2) військ. мішень; 3) шибка; 4) скибочка, шматочок; 5) стільник; 6) *tex., спорт.* шайба [DUW 1978, с. 354]” у нижче ілюстрованому прикладі виявляє свої глибинні, приховані семантичні характеристики і отримує значення “місяць”:

*Du bist die Liebste noch/ und wirst die Liebste bleiben/
ob das Verhängnüß gleich uns von einander bricht/
und gönnet uns nicht uns/ so bleibt doch unser Pflicht/
So lange werden stehn deß runden Himmels Scheiben.* (“An seine erste Freundin”).

У поетичній тканині акцентуються емоції інтересу *was Hertze soll ich fassen? was ist doch eure Pein für meiner Angst gewesen? Wie geht es hier denn zu? Was hältst du mich doch auff? Wo? Wo bist du? warum versteckst du dich? was täuscht sie mich und sich? Aber was? was mehr?* та подиву *Wie kann ich ohne Haß/ dich/ Dulkamara/ lieben/ du bitter-süße du? ist sie denn verschwunden? ist sie wieder weg? wo ist Sie nun die wehrte die?* При цьому семантичну щільність емоцій забезпечують, з одного боку, питальні

слова *was? Wie? Wo? Warum?*, модальні частки *doch, denn, nun*, модальні дієслова *sollen* “мусити, бути зобов’язаним”, *können* “могти; уміти”, з іншого, – “диктальні й модальні зв’язки, зміна яких відбувається тільки за допомогою інтонації” [Багмут 2008, с. 7-8]. Хоча семантика й інтонація функціонують спільно, характер семантичного навантаження тексту залишається неоднаковим, корелюючи передусім із ситуацією та інтенцією мовця.

Інвентар вищевикладених емотивів у любовних поезіях П. Флемінга можна охарактеризувати як психосоматичний, оскільки кожна лексема перебуває в серці поета, пов’язана з його диханням, духом, просякнута енергіями поета й особистості, репрезентує силу волі, енергії думки та емоцій відповідно [Клычков 1961, с. 105]. Вимовлене чи записане слово в цілому містить **психоенергетику мовця**, детерміновану пізнанням об’єктивного світу і рівнем розвитку мислення [Кацнельсон 1965, с. 107]. Існує думка, що “відчути всю різноманітність емоційних станів може тільки дуже досвідчена душа” [Шереметева 2009, с. 68]. У цьому світлі *енергетика емоцій* є **досвідною** категорією, яка корелює з генетичною програмою людини, набувається в процесі взаємодії індивіда з навколишнім світом (пор., напр., семантику дієслів у виразах, що стосуються аспектів досвіду німецького етносу: *viel, wenig Erfahrung haben* “мати, володіти; одержати, придбати”; *Erfahrung besitzen* “володіти, мати”, *sammeln* “збирати; накопичувати”; *gute, schlechte, bittere Erfahrung machen* “робити; виробляти; переконуватися”; *aus eigener Erfahrung wissen* “знати; пам’ятати” [Agricola 1972, S. 204] чи метафоричне ототожнення досвіду в прислів’ї *Erfahrung ist eine teure Schule* “Досвід – дороженька школа” [Кудіна 2005, с. 98] зі школою, котру високо **цінують**, котрою **дорожать**. Опосередкована синтетичність емоцій та ціннісних, значущих ознак життєвого світу як “місця творчого формування смислів подій співпричетних до людської діяльності” [Андрійчук 2009, с. 306] відбивають неподільність, єдність психічного й суспільного, духовного й морального, природного й штучного, еволюційного й динамічного, матеріального й ідеального. Стосовно глибин сучасної “німецької душі”, то їх осмислення подибуємо у праці Б. Нусса “Das Faust Syndrom. Ein Versuch über die Mentalität der Deutschen”. Дослідник наголошує, що ця душа суть невловимий і навіть наївний світогляд [Nuss 1993, S. 10]. У його трактуванні німецької душі важливими є як раціональне, так і психологічне (емоційне) начала: вразливість психіки впливає на пізнання світу і поведінку разом із розумовими чинниками. І в цьому відношенні можна вести мову про “зрілість розуму” (І. Кант убачав у німцях “темперамент холодної розсудливої витримки”) та “молодість душі (емоцій)” етносу, про генетичну розгалуженість семантики першого [Романова 2008, с. 64] та обмеженість других [Kluge 1999, S. 40, 291, 711, 744, 285, 512, 855, 915, 900, 378, 333, 493, 718, 214, 8, 790, 404]. Цікаво, що до модернових негативних рис німецького народу належать: надмірне прагнення до досконалості (*übertriebener Perfektionismus*), упертість (*Sturheit*), недостатня гнучкість (*mangelnde Flexibilität*), одержимість роботою (*Arbeitsbesessenheit*), відсутність почуття гумору (*Humorlosigkeit*), всезнайство (*Besserwisserei*), похмурість (*Griesgrämigkeit*), недружелюбність (*Unfreundlichkeit*), замкнутість (*Verschlossenheit*) [Приходько 2008, с. 142]. Сумарність таких характеристик дає змогу говорити про етнічну неповторність будь-якого народу, і німецького зокрема, наявність своєрідного оціннісного та енергетичного кодів, моральні імперативи та орієнтири, нормування та стереотипи). На тлі сказаного цікаво розглянути початкову і кінцеву частини словоформ афективів, в яких відбиваються енергії емоцій, звуків, звукосполучень, ритмічна послідовність зміни

енергії, котра визначається кількістю складів у слові, має висхідно-спадний напрям, тотожний окремому скорочуванню м'язів, які беруть участь у складотворенні [Таранец 1981, с. 23-25]. Фонетичну опозиційність початкових і кінцевих сполучень звуків у аналізованих афективах, частоту функціонування останніх у любовних поезіях П. Флемінга та приклади унаочнимо в табл. 1. Принагідно зазначимо, що загальний обсяг любовних текстів складає 1950 лексичних одиниць, афективів – 101 (5, 18 %) відповідно. Як видно із табл. 1, ілюстровані афективи представлені 10 типами фонетичних структур. Серед них найчастотнішими є №№ 7, 1, 6 (CVCC – 1,74%; V – 1,33%; SVC – 0,97%). Їх складотвірні голосні репрезентовані короткими фонемами /e/, /o/ та довгими /o/, /a/, /u/. Перевага приголосних у превокальній позиції належить зімкненим вибуховим: передньоязиковому дзвінку /d/, задньоязиковому дзвінку /g/; сонантам: передньоязиковому дзвінку /n/, щілинним: губно-зубному дзвінку /w/; у поствокальній позиції – сонантам: довгому передньоязиковому дзвінку /n/, щілинним: задньоязиковому глухому /χ/, дрижачим: передньоязиковому дзвінку /r/, плавним: передньоязиковому дзвінку /l/.

Таблиця 1

**Типологія фонетичних структур афективів
у любовних поезіях П. Флемінга**

№№ п/п	Структури		Частота реалізації у текстах	Приклади
	початкові	кінцеві		
1.	V	–	1, 33	O
2.	VV	–	0, 05	eu
3.	V	CC	0, 46	ach
4.	V	CV	0, 05	ade
5.	CV	–	0, 21	ja
6.	CV	C	0, 97	gar, nun, nur, wol
7.	CV	CC	1, 74	denn, doch, noch
8.	CV	CCVCC	0, 10	möglich, nunmehr
9.	CVV	C	0, 10	nein
10.	CC	–	0, 10	st
	Всього		5, 18	

Енергетично початкова й кінцева частини фонетичної структури типу CVCC співвідносяться як сумарність енергій: а) зімкненого дзвінкого + короткого голосного переднього ряду / заднього ряду + часового відрізка до б) довгих фрикативних глухих + часового відрізка. Хоча власна енергетика фрикативних глухих (S) вища, ніж власна енергетика зімкнених дзвінків (D), у даній фонетичній структурі – завдяки енергетиці голосного – відбувається певне артикуляційне послаблення (S) і обидві частини перебувають у ритмічній гармонії, резонуючи одна з одною, енергія розподіляється оптимально в енергетичному контурі певного слова, яке являє собою ненапружену єдність. Стосовно енергії моновокальної фонетичної структури типу V, то вона корелює варіативно в рамках синтаксичного зв'язку. Приміром, у препозиції до приголосного, її енергія більша, ніж енергія останнього, а до голосного – опозиційно: до короткого /a/ більша, а до довгого /a/ – менша відповідно. Енергетична автономність цієї структури є, очевидно, тим критерієм, що визначає кількість її семантичних зв'язків із іншими фонетичними структурами. У фонетичній структурі

типу **CVC** енергія початкової сполуки формально на два рівні перевищує енергію кінцевого консонанта, оскільки включає в себе енергію зімкнених дзвінких / глухих приголосних / сонантів – передньоязикового дзвінкого + енергію довгих губних заднього / середнього ряду / довгого нелабіалізованого голосного заднього ряду + енергію часового відрізка, водночас власна енергія кінцевих приголосних неоднорідна, будучи фонетично тотожною за ознакою дзвінкості, вона залишається артикуляційно послабленою. Цей тип структури свідчить про економне використання фонетичних ресурсів німецької мови – мінімум зусиль та часу. До найменш поширених належать структури типів №№ 2, 4 (**VV**; **VCV**– 0,05%). Вокальна парадигма складів окреслена дифтонгом /*eu*/ та довгим голосним /*a*/, приголосна парадигма – зімкненим вибуховим: передньоязиковим дзвінким /*d*/ . Енергія німецьких дифтонгів – низхідна, оскільки вершину складу утворює перший компонент, який вимовляють напружено й чітко, другий менш чітко: він має невиразний тембр [Норк 1976, с. 36]. Чергування напруження й розслаблення вимагає більшої точності артикуляційного органа. Результати досліджень свідчать про той факт, що “частка точних рухів складає 12,5%, тобто лише кожний восьмий рух є таким, при якому як точність, так і темп визначаються процесом зміни артикуляцій” [Потапова 1991, с. 99]. Отож мовець надає перевагу більш легким формам руху органів мовлення. У цьому світлі можна пояснити низьку частотність поширення фонетичної структури типу **VV**. Особливість енергетики фонетичної структури типу **VCV** пояснюємо тим, що кінцева частина репрезентує окремий склад **-CV**. Цей ненаголошений склад, як структурно, так і за своїм звуковим наповненням відрізняється від попереднього наголошеного довгого голосного /*a*/ . Енергія нелабіалізованого голосного заднього ряду низького підйому язика контрастує з енергіями ненапружених: а) передньоязикового дзвінкого /*d*/, б) редукованого (нейтрального) /*ə*/ та в) часових відрізків відповідно. Редукований /*ə*/ характеризують як дуже короткий слабкий і невиразний голосний, якому повинен передувати дуже сильний наголос у слові [Липеровская 1965, с. 18], як нелабіалізований голосний середнього ряду середнього підйому язика з невизначеним тембром [Kosmin 1990, S. 57], що має медіальну артикуляцію між короткими /*æ*/ та /*ɛ*/ [Норк 1976, с. 35]. Трудність вимови кінцевого складу у відносно слабкому мовному відрізку, який повинен бути фонологічно значущим, і пояснює обмеженість частоти реалізації аналізованої структури.

Підсумовуючи досліджені нами фонетичні й енергетичні структури афективів у любовній поезії П. Флемінга, відзначаємо, що внутрішньою причиною їхнього розмаїття слугує зміна напряму енергії, зовнішніми – емоційний сплеск, афект, емоційне напруження автора, прагнення максимально виразно й природно передати свої почуття, стан душі.

Перспективним залишаються теоретичні дослідження взаємодії енергій емоцій та енергій семантики емотивів у інтимних поезіях, а також енергій пунктуації та емотивності поетичного тексту відповідно.

Література

Андрійчук Н. І. Життєвий світ людини в антропологічній парадигмі лінгвістичних досліджень // Нова філологія. – Запоріжжя: ЗНУ, 2009. – № 35. – С. 301-306. Багмут А. Й. Функціонально-семантичний аспект інтонації // Записки з РГФ. – Одеса: Фенікс, 2008. – Вип. 22. – С. 5-12. Бойко В. В. Психоенергетика. – СПб.: Питер, 2008. – 416 с. Кацнельсон С. Д. Содержание слова, значение и обозначение. –

М.-Л.: Наука, 1965. – 110 с. *Клычков Г. С.* Значение и полисемия слова // Законы семантического развития в языке. – М.: Изд-во ВПШ и АОН при ЦК КПСС, 1961. – С. 100-120. *Кудіна О., Пророченко О.* Перлини народної мудрості. Німецькі прислів'я та приказки. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 320 с. *Липеровская Н. А.* Самоучитель немецкого языка. М.: ВШ, 1965. – 576 с. *Норк О. А., Милюкова Н. А.* Фонетика немецкого языка. – М.: Просвещение, 1976. – 143 с. *Потапова Р. К., Линднер Г.* Особенности немецкого произношения. – М.: ВШ, 1991. – 319 с. *Приходько А. М.* Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. – Запоріжжя: Прем'єр, 2008. – 332 с. *Романова Н.* Семантичне наповнення ад'єктивних субстантиватів, що позначають інтелектуальний розвиток людини (на матеріалі німецьких пареміологічних одиниць) // Наук. вісн. Херсонського держ. ун-ту. Сер.: “Лінгвістика”: зб. наук. пр. – Х.: ХДУ, 2008. – Вип. 7. – С. 63-69. *Таранец В. Г.* Энергетическая теория речи. – К.-Одесса: ВШ, 2009. – 150 с. *Шаховский В. И.* Типы значений эмотивной лексики // ВЯ. – 1994. – № 1. – С. 20-25. *Шаховский В. И.* Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка. – М.: ЛКИ, 2008. – 208 с. *Шереметева Г.* Знаки судьбы и искусство жизни. – М.: Амрита-Русь, 2009. – 224 с. *Agricola E.* Wörter und Wendungen. Wörterbuch zum deutschen Sprachgebrauch. – Leipzig: VEB Bibliogr. In-t, 1972. – 820 S. *DUW – Deutsch-Ukrainisches Wörterbuch / hrg. von E. I. Lyssenko.* – К.: “Rad. Schk.”, 1978. – 527 S. *Fleming P.* Teütsche Poemata. – Lübeck: Laurenz Jauch Verl., 1642. // <http://www.deutsche-liebeslyrik.de/fleming.htm>. *Kosmin O. G., Sulemova G. A.* Praktische Phonetik der deutschen Sprache. – М.: Prosveshhenije, 1990. – 224 p. *Kluge F.* Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache. – Berlin: W de G, 1999. – 924 S. *Nuss B.* Das Faust Syndrom. Ein Versuch über die Mentalität der Deutschen. – Bonn, Berlin: Borvier, 1993. – 213 S.

ХАРЧЕНКО О.В.

(Міжрегіональна академія управління персоналом)

РОМАН Ч.ПАЛАНІЮКА “ВЦІЛИЛИЙ” ЯК ОДИН З НАЙКРАЩИХ ЗРАЗКІВ АМЕРИКАНСЬКОГО САТИРИЧНОГО ДИСКУРСУ

The article, entitled “The Novel of C . Palahniuk ‘Survivor’ as one of the best samples of American Satiric Discourse ”, focuses its attention on the peculiarities of the American satiric discourse and characteristic features of American Postmodernism. The conducted research reveals that the satiric discourse of this novel is characterized by actuality, effectiveness, mystification, hyper information and hyper imagery levels, the absence of moral core. The author uses such post modernism stylistic devices as pastiche, flattened affect, altered states, time bending. As for the comic transformations, among the dominant one could single out such illogic transformations as absurd, paradox, enthymeme, such figurative transformations as hyperbolization and funny metaphor, as well as sociolinguistic dissonance, numerous innuendo, the breach of cohesion and coherence, etc. Additionally, the author uses such linguistic comic devices as irony, double entendre, comic invective words, puns, paraprodocian, etc. The key concept of the novel is the “sense of life”.

Key words: *satiric discourse, sociolinguistic dissonance, comical transformations, pastiche, innuendo, puns, hyperbole, etc.*